

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС
Вибіркової дисципліни

ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ
АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ

Підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
Спеціальність 016 Спеціальна освіта
Спеціалізація 016.02 Олігофренопедагогіка
Освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка
(Олігофренопедагогіка)

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Професійна адаптація асистента вчителя» підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка за освітньо-професійною програмою Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка)

Розробник: Стасюк Людмила Павлівна, доцент, кандидат педагогічних наук

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, протокол № 1 від 30 серпня 2021р

Завідувач кафедри:

Кузава І.Б

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 01, Освіта/педагогіка спеціальність 016 Спеціальна освіта, (016.02 олігофренопедагогіка) освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка) Магістр	Вибіркова
Кількість годин 120		Рік навчання 1
		Семестр 1-й
Кредитів 4		Лекції 20 год.
		Практичні 20 год. Лабораторні - Індивідуальні -
ІНДЗ: -		Самостійна робота 72 год.
	Консультації 8 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання - українська		

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 01, Освіта/педагогіка спеціальність 016 Спеціальна освіта, (016.02 олігофренопедагогіка) освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка) Магістр	Вибіркова
Кількість годин 120		Рік навчання 1
		Семестр 1-й
Кредитів 4		Лекції 6 год.
		Практичні 4 год. Лабораторні - Індивідуальні -
ІНДЗ: -		Самостійна робота 96 год.
	Консультації 14 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання - українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Стасюк Людмила Павлівна
 Науковий ступінь – кандидат педагогічних наук
 Вчене звання – доцент
 Посада – доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
 Контактна інформація: +380996260162, Lust.Stasuk1991@gmail.com
Дні занять (згідно електронного розкладу на сайті університету)

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Професійна адаптація асистента вчителя» складена відповідно до освітньо-професійної програми Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка) підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта.

2. Міждисциплінарні зв'язки:

вивчення навчальної дисципліни «Професійна адаптація асистента вчителя» тісно пов'язано з такими дисциплінами: блоком «Організація педагогічного процесу у корекційній освіті», «Організація та управління корекційно-реабілітаційною діяльністю».

3. Зміст навчальної дисципліни «Професійна адаптація асистента вчителя» розкриває: суть «адаптації»; формування професійної готовності молодого фахівця; основні форми і методи роботи з асистентом вчителя; сутність синдрому «професійного вигорання» та його взаємозв'язок з професійним стресом; причини виникнення та шляхи розв'язання конфліктних відносин у педагогічному колективі закладу освіти.

Мета навчальної дисципліни - формування у магістрів ґрунтовних знань про сутність, структуру та види адаптації у педагогічній діяльності, усвідомленого розуміння законів перебігу професійного становлення та формування готовності майбутнього фахівця до організації успішної педагогічної діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є такі:

- опанувати специфіку взаємодії педагога та дітей з інтелектуальними та (або) фізичними порушеннями;
- формувати вміння та навички практичної педагогічної діяльності в закладах спеціальної освіти;
- формувати вміння студентів оцінювати реальний стан організації педагогічної діяльності й добирати та застосовувати оптимальні здоров'язберезувальні технології у професійній діяльності.
- сформувати вміння застосовувати адекватні завданням зміст, форми, методи, засоби та прийоми роботи;
- сформувати вміння аналізувати, прогнозувати, коригувати навчальний та виховний процес відповідно до сучасних підходів щодо організації корекційної освіти;
- сформувати вміння методично правильно й доцільно організовувати освітній процес у закладах спеціальної та інклюзивної освіти, здійснюючи при цьому корекційно-розвивальний вплив на дітей з особливими освітніми потребами;
- опанувати особливості діагностичної, інформаційно-пояснювальної, комунікативної роботи;
- аналізувати та оцінювати власний професійний імідж педагога спеціальної освіти з огляду на сучасні вимоги суспільства до фахівця;
- розробляти стратегії педагогічної взаємодії з різними професійно-виробничими групами.

4. Результати навчання (компетентності).

Професійна компетентність фахівця з спеціальної освіти – це відносно стала структура професійної самосвідомості й інтегральна характеристика діяльності фахівця, яка

полягає у володінні ним достатнім обсягом фахових знань, умінь та навичок, професійно значущими особистісними якостями і вміннями, що забезпечують успішне виконання професійних функцій у соціально визнаній і зафіксованій суспільством сфері спеціальної освіти.

Результатами вивчення дисципліни мають стати такі сформовані в здобувачів вищої освіти професійні компетентності:

загальні, що мають універсальний характер, не прив'язаний до предметної діяльності:

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні або *фахові*, які визначають профіль освітньої програми та кваліфікацію випускника:

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Результати навчання (РН):

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і

порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

5. Структура навчальної дисципліни.

Навчальна програма курсу розрахована на 120 годин упродовж II семестру для *денної форми навчання*. Із них: лекцій – 20 годин, практичних занять – 20 годин, самостійної роботи – 72 години, консультацій – 8 годин. 120 годин упродовж II семестру для *заочної форми навчання*. Із них: лекцій – 6 годин, практичних занять – 4 години, самостійної роботи – 96 годин, консультацій – 14 годин.

Видом контролю є *залік* у першому семестрі. На вивчення дисципліни за вимогами кредитно-модульної системи відводиться 4 кредити ECTS.

Силабус навчальної дисципліни складається з *двох модулів*.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю - контрольна робота Бали
<i>Змістовий модуль 1. Процес адаптації асистентів вчителів до роботи в закладі освіти як компонент їхнього професійного становлення</i>						
<i>Тема 1. Адаптація як багатоаспектний процес.</i>	11	2	2	7		4
<i>Тема 2. Професійна адаптація особистості педагога.</i>	11	2	2	7		4
<i>Тема 3. Професійна готовність молодого фахівця.</i>	12	2	2	7	1	4
<i>Тема 4. Стрес і особистість асистента вчителя.</i>	12	2	2	7	1	4
<i>Тема 5. Міжособистісні конфліктні відносини у педагогічному колективі.</i>	12	2	2	7	1	4
Разом за модулем 1	58	10	10	35	3	20
<i>Змістовий модуль 2 Форми методичної роботи з молодими спеціалістами, що прискорюють процес адаптації до професійної діяльності</i>						
<i>Тема 6. Колективно-групові форми роботи з молодими фахівцями у закладі освіти.</i>	12	2	2	7	1	4
<i>Тема 7. Індивідуальні форми роботи з молодими фахівцями у</i>	12	2	2	7	1	4

закладі освіти.						
<i>Тема 8.</i> Наставництво як процес формування особистості асистента вчителя.	12	2	2	7	1	4
<i>Тема 9.</i> Самоосвіта як одна з ефективних форм, що сприяє професійній адаптації асистентів вчителів	13	2	2	8	1	4
<i>Тема 10.</i> Детермінанти професійного вигорання молодих спеціалістів	13	2	2	8	1	4
Разом за модулем 2	62	10	10	37	5	20
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота						60
ІНДЗ						-
Всього годин за курс / Балів	120	20	20	72	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю - контрольна робота Бали
<i>Змістовий модуль 1.</i> Процес адаптації асистентів вчителів до роботи в закладі освіти як компонент їхнього професійного становлення						
<i>Тема 1.</i> Адаптація як багатоаспектний процес.	12	2		9	1	
<i>Тема 2.</i> Професійна адаптація особистості педагога.	10			9	1	
<i>Тема 3.</i> Професійна готовність молодого фахівця.	10			9	1	
<i>Тема 4.</i> Стрес і особистість асистента вчителя.	12	2		9	1	
<i>Тема 5.</i> Міжособистісні конфліктні відносини у педагогічному колективі.	13		2	10	1	20
Разом за модулем 1	57	4	2	46	5	20
<i>Змістовий модуль 2</i> Форми методичної роботи з молодими спеціалістами, що прискорюють процес адаптації до професійної діяльності						

<i>Тема 6.</i> Колективно-групові форми роботи з молодими фахівцями у закладі освіти.	11			10	1	
<i>Тема 7.</i> Індивідуальні форми роботи з молодими фахівцями у закладі освіти.	12			10	2	
<i>Тема 8.</i> Наставництво як процес формування особистості асистента вчителя.	12			10	2	
<i>Тема 9.</i> Самоосвіта як одна з ефективних форм, що сприяє професійній адаптації асистентів вчителів	14	2		10	2	
<i>Тема 10.</i> Детермінанти професійного вигорання молодих спеціалістів	14		2	10	2	20
Разом за модулем 2	63	2	2	50	9	20
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота						60
ІНДЗ						-
Всього годин за курс / Балів	120	6	4	96	14	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота базується на самостійній пізнавальній діяльності студентів, стимулює проблемний, дискусійний характер навчання, підвищує творчу активність студентів у процесі оволодіння професійними й загальноосвітніми знаннями. Головна мета самостійної пізнавальної діяльності студентів – навчитися індивідуально здобувати, оновлювати, поповнювати знання, плідно використовувати їх під час навчання та в подальшій професійній діяльності. Самостійна робота студентів базується на принципах розвиваючого навчання, відбувається без безпосередньої участі викладача, але під його керівництвом. У процесі самостійної роботи реалізується основна функція навчального процесу – одержання студентом максимального обсягу знань, їх закріплення і перетворення у стійкі вміння і навички. Завдяки самостійній роботі студенти набувають також здатність: більш чітко й усвідомлено проявляти мотивацію й цілеспрямованість у набутті знань; виховувати в собі самоорганізованість, самоконтроль та інші особистісні якості; заповнювати "інформаційний вакуум" необхідними науковими знаннями; позбутися так званого "явища вторинної неграмотності", зокрема, невміння осмислено читати, аналізувати отриману інформацію, робити власні висновки; формувати мовну компетентність; набувати навичок самостійної роботи для майбутньої професійної діяльності: брати на себе відповідальність, самостійно вирішувати проблеми, знаходити конструктивні рішення, виходити з кризових ситуацій.

Під час вивчення навчальної дисципліни "Професійна адаптація асистента вчителя" студентам пропонується самостійна робота з навчальною, науковою, науковопопулярною та довідковою літературою; підготовка творчих відповідей на запитання; опрацювання проблемних питань; підготовка доповідей, конспектів, тематичних розвідок тощо.

1. Розробити план роботи школи молодого асистента вчителя «Сходинки майстерності».
2. Розробити анкету для визначення професійних та особистісних якостей асистента вчителя.
3. Розробити анкету оцінювання професійної підготовки педагога закладу освіти.
4. Розробити анкету для вивчення задоволеності асистентів вчителів своєю професією і роботою.
5. Розробити «Поради молодому асистенту вчителя», для ефективної адаптації до професійної діяльності.
6. Написати реферат на одну із тем: «Сучасний стан професійного розвитку молодих педагогів», «Позитивний професійний імідж асистента вчителя як педагогічна проблема». Обсяг реферату 10-15 аркушів формату А4. Структура реферату: титульний аркуш, план, вступ, основний текст, висновки, список використаних джерел.
7. Написати незалежну характеристику на свого одногрупника як на асистента вчителя, не вказуючи при цьому його імені, але наголошуючи на його професійних якостях, перевагах, досягненнях, а також недоліках.
8. Розробити «Заповіді сучасного асистента вчителя».
9. Розробити рекомендації для асистентів вчителів щодо попередження і подолання конфліктних ситуацій у його професійній діяльності.
10. Написати (описати) свій особистісно-професійний автопортрет, який би відображував позитивні риси, які можуть допомогти, а також недоліки, що можуть стати перешкодою, у професійній адаптації у майбутній професійній діяльності.

Види (форми) індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ)

ІНДЗ не передбачено

ІV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Денна форма навчання

<i>Види оцінювання</i>	<i>% від остаточної оцінки</i>
Змістовий модуль 1. (усне опитування, тести, завдання)	20
Модульна контрольна робота 1 – тематичні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання	30

практичних задач	
Змістовий модуль 2. (усне опитування, тести, завдання)	20
Модульна контрольна робота 2 – тематичні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв’язання практичних задач	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)	-
Екзамен:	60

Заочна форма навчання

<i>Види оцінювання</i>	<i>% від остаточної оцінки</i>
Змістовий модуль 1. (усне опитування, тести, завдання)	20
Змістовий модуль 2. (усне опитування, тести, завдання)	20
Модульна контрольна робота – тематичні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв’язання практичних задач	60
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)	-
Екзамен:	60

Система поточного й підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Професійна адаптація асистента вчителя» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів здійснюється з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

(За наявності) Реферативні дослідження, творчі завдання, конспекти-презентації, анотації прочитаної додаткової літератури, есе тощо, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях та під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань, тестів або в режимі комп’ютерної діагностики.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Оцінка за *залік* виставляється на основі поточної успішності і виконаних контрольних робіт (максимальна кількість 40 балів – поточна успішність + максимальна кількість 60 балів – контрольні роботи). Відтак, максимальна оцінка за залік дорівнює 100 балам.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Критерії оцінювання

90-100 балів ("відмінно") ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

82-89 балів ("дуже добре") ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. У відповіді студента наявні неточності або незначні помилки.

75-81 балів ("добре") ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. У відповіді студента наявні помилки.

67-74 балів ("задовільно") ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, що визначається як задовільний й на основі якого може відбуватися подальше навчання і майбутня фахова діяльність, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх за допомогою викладача.

66-60 балів ("достатньо") ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі значні помилки у виконанні практичних завдань, студент здатен усунути їх за допомогою викладача з утрудненням.

59-1 балів ("незадовільно") виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що

зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка "незадовільно" ставиться студентів, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Рекомендована література:

1. Андрющенко Т. К. Шляхи удосконалення професійної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів в системі післядипломної освіти // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Мін-во освіти і науки України, Херсон. держ. ун-т. Херсон : Вид-во ХДУ, 2009. Вип. 51. С. 236-239.
2. Баденко, І. В. Використання інтерактивних форм роботи з педагогами // Таврійський вісн. освіти. 2014. № 4. С. 53-59.
3. Бахіча Е. Е. Проблема підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до професійної діяльності в науково-педагогічних дослідженнях // Наука і освіта. 2013. № 1/2 : Психологія і педагогіка. С. 122-126.
4. Берека В. Є. Професійна підготовка працівників дошкільної освіти: організаційнопедагогічний аспект : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Хмельницький : Цюпак А. А., 2014. 191 с.
5. Беленька Г. В. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах ступеневої підготовки : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.08 «Дошкільна педагогіка» Київ : [б. в.], 2012. 38 с.
6. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 319 с.
7. Богініч О. Л. Педагогічні технології як фактор удосконалення підготовки фахівців дошкільної освіти. Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту : передшкільна освіта: проблеми та перспективи / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Ін-т пед. освіти. Миколаїв : МДУ, 2008. Спецвип. : Педагогічні науки : зб. наук. пр. у 2 т., Т. 2 : Проблеми передшкільної освіти в сучасних умовах. С. 29-40.
8. Бойчук П. М. Стан та перспективи підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в умовах педагогічного коледжу / Наука і освіта. 2011. № 4 (Педагогіка). С. 40-42.
9. Гаращук О. Школа професійної майстерності як одна з форм підвищення кваліфікації працівників. Практ. упр. дошк. закл. 2014. № 10. С. 6-11.
10. Іванова О. Підвищення інформаційно-комп'ютерної компетентності педагогів.// Вихователь-методист дошкільного закл. 2010. № 2. С. 22-30.
11. Ізвєкова, Н. Моніторинг професійної компетентності педагогів / Надія Ізвєкова // Школа. – 2013. – № 2. – С. 67–95; № 3. – С. 64-95.
12. Крикун А. Професійна адаптація вихователів дошкільної освіти до роботи з дітьми в інклюзивних групах / Імідж сучас. педагога. 2011. № 8/9. С. 93-95.
13. Кудрявцева О. А. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів дошкільної освіти засобами ділової гри // Наука і освіта. 2011. № 6 (Педагогіка). С. 132-136.
14. Мельникова В. Ділова гра: робота з педагогічним колективом // Управління. 2014. Серп. (№ 8). С. 25-27.
15. Моделювання портфолію педагога : навч.-метод. посіб. з навч. дисципліни «Школознавство» для студентів пед. ф-ту / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; [уклад. Бахмат Наталія Валеріївна]. 2-ге вид., переробл. і допов. Кам'янець-Подільський : Буйницький О. А., 2014. 65, [1] с. Бібліогр.: с. 60-64.

16. Нестеренко В. В. Фактори навченості майбутніх вихователів у професійній підготовці в системі заочного навчання // Наука і освіта. 2012. № 5 :Педагогіка. С. 50-55.
17. Романюк І. А. Діагностика як метод моніторингових досліджень професійної компетентності педагогів дошкільного навчального закладу : навч.-метод. посіб. Упр. освіти Миколаїв. міськради. Наук.-метод. центр. Запоріжжя : ЛПКС, 2011. 154 с.
18. Цветкова О. О. Ділова гра для вихователів «Тест на толерантність» // Дошкільний навч. закл. 2010. № 5. С. 12–16.
19. Шовкопляс О. М. Проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів з питань реабілітації фізичного розвитку і здоров'я дітей дошкільного віку // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Глухів. держ. пед. ун-т. Глухів : ГДПУ, 2007. Вип. 9. С. 36-41.

Інтернет-ресурси:

1. ioso/iip.net.net
2. ndce.ru/new/title.htm/
3. www.mon.gov.ua
4. www.ispukr.org.ua
5. Дегтяренко Т.М. Інформаційні технології в системі корекційно-реабілітаційної допомоги [Електронний ресурс] *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2010. № 6 (20). Режим доступу до журналу : [http:// www.ime.edu-ua.net/em20/emg.html](http://www.ime.edu-ua.net/em20/emg.html).
6. Дефектологический словарь www.defectology.ru
7. Инклюзивное образование : проблемы совершенствования образовательной политики и системы : материалы Междунар. конф., 19-20 июня 2008 года / [редкол.: Г.А. Бордовский (пред.) и др.]. СПб. : Изд-во РГПУ, 2008. 215с.; То же [Электронный ресурс]. URL:<http://socpolitika.ru/files/rus.pdf> (20.09.10).
8. Крок: клуб працівників спеціальної освіти <http://krok.org.ua>.